

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1141/22-M

Název	Mateřská škola Prostějov, Smetanova ul. 24, příspěvková organizace
Sídlo	Smetanova 746/24, Vrahovice, 798 11 Prostějov
E-mail	mspv.smetanova@seznam.cz
IČO	70 287 431
Identifikátor	600 120 104
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Eva Pírková
Zřizovatel	statutární město Prostějov
Místo inspekční činnosti	Smetanova 746/24, Vrahovice, 798 11 Prostějov
Inspekční činnost na místě	3., 4. a 7. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Prostějov, Smetanova ul. 24, příspěvková organizace (dále „MŠ“, „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti se ve čtyřech převážně heterogenních třídách vzdělávalo 96 dětí. Z nich bylo 41 dětí v posledním roce před nástupem k povinné školní docházce včetně sedmi dětí s povoleným odkladem povinné školní docházky. Ve škole byly vzdělávány čtyři děti s odlišným mateřským jazykem. Mateřská škola přijímá děti od dvou let, aktuálně se zde vzdělávaly dvě děti mladší tří let. V termínu inspekční činnosti nebyly ve škole evidovány děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Stravování a pitný režim dětí zajišťuje mateřská škola prostřednictvím vlastní školní jídelny.

Informace o činnosti školy jsou dostupné ve vstupních prostorách mateřské školy a na webových stránkách školy www.mspvsmetanka.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy přistupuje k řízení mateřské školy aktivně, uplatňuje při něm své předchozí zkušenosti z pedagogické praxe a operativně řeší aktuální pracovní, personální i organizační záležitosti. Nastavený systém řízení směřuje k naplňování koncepčních záměrů, škola však zatím nemá dostatečně identifikovány strategie jejího dalšího rozvoje. Mateřská škola je zapojena do mezinárodního projektu Ekoškola, výrazně se zaměřuje na environmentální vzdělávání a ekologickou výchovu. Ve spolupráci se zřizovatelem a dalšími partnery se postupně vedení školy daří vytvářet vhodné podmínky pro rozvoj dětí nejen v této oblasti.

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy a osm pedagogických pracovníků, jedna z nich je s kratší pedagogickou praxí. Kromě téměř každodenního kontaktu se zaměstnanci školy je uplatňovaným nástrojem řízení průběžná kontrolní a hospitační činnost, ta však není zatím dostatečně zacílena na všechny oblasti předškolního vzdělávání. Vedení školy poskytuje pedagogům zpětnou vazbu ke kvalitě vzdělávání, avšak stanovená doporučení jsou v rámci pedagogické práce některých učitelek málo účinná. V mateřské škole nejsou dosud ani zavedeny vzájemné hospitace pedagogů za účelem inspirace, odborné zpětné vazby a výměny zkušeností. Systematicky je však nastavena podpora a rozvoj pedagogických schopností učitelky s kratší dobou pedagogické praxe, a to účelným vedením ze strany ředitelky školy, přidělením uvádějící učitelky či inspirací získanou ze vzájemných hospitací ve třídách MŠ. Další vzdělávání pedagogických pracovníků se uskutečňovalo na základě požadavků učitelek, které byly v souladu s potřebami školy, avšak bez cílené provázanosti se závěry z kontrolní a hospitační činnosti vedení školy. Získané poznatky ze vzdělávacích akcí se zejména ředitelce školy a jedné učitelce již daří účelně a tvořivě využívat v praxi. Na jednáních pedagogické rady jsou řešeny spíše organizační a provozní záležitosti školy, průběh a evaluace vzdělávání či zobecňování závěrů z kontrolní a hospitační činnosti probíhá okrajově.

Mateřská škola má pro vzdělávání dětí vhodné podmínky, třídy jsou vybaveny pestrým didaktickým materiálem, v některých třídách jsou umístěny interaktivní a dotykové tabule, dětské tablety či pracovní stůl s reálným nářadím pro realizaci polytechnické výchovy. Škola disponuje vlastní keramickou pecí a samostatnou učebnou pro realizaci doplňkových vzdělávacích aktivit. V průběhu roku škola využívá ke sportovním a relaxačním aktivitám školní zahradu, její vybavení umožňuje rovněž realizaci environmentální výchovy. Děti zde mají založen vyvýšený záhon, o který pečují a sklízí z něj drobné výpěstky a bylinky. Při vycházkách do okolí mateřské školy využívají učitelky rovněž nedaleký lesopark.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování a realizace pedagogického procesu vycházejí ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“). Třídní plánování včetně konkretizace vzdělávacích cílů a prostředků jejich plnění provázaných se vzdělávací nabídkou není v rámci mateřské školy zcela sjednoceno. Zavedený způsob pedagogické práce některých učitelů plně nepodporuje dosažení očekávaných výstupů a vytváření dostatečných základů klíčových kompetencí u všech dětí. Vzdělávací cíle nebyly dostatečně diferencovány v souladu s individuálními schopnostmi jednotlivých dětí.

V oblasti plánování vzdělávacího procesu není zcela promyšlená organizace a časová realizace jednotlivých aktivit. Nastavený režim dne neumožňoval ve všech třídách a směrem ke všem dětem realizaci spontánních a řízených činností ve vyváženém poměru. Množství doplňkových vzdělávacích aktivit deklarovaných ve ŠVP PV téměř každodenně zásadním způsobem narušuje režim dne i plynulost a provázanost vzdělávacího procesu. Děti, které jsou do těchto aktivit přihlášeny, v menších skupinách odcházejí z vlastní třídy v doprovodu třídní učitelky nebo učitelky, která je garantem dané aktivity, do samostatné učebny ve škole. Při některých aktivitách odcházejí ze třídy obě učitelky současně a děti, které danou aktivitu nenavštěvují, jsou opakovaně začleňovány do jiných tříd. Četné a mnohdy i neefektivní přesuny dětí negativně ovlivňovaly průběh vzdělávání a výrazně zkracovaly dobu, která měla být věnována přímé výchovně vzdělávací činnosti. Průběh vzdělávání tak nebyl zcela přizpůsobován schopnostem a dovednostem všech dětí, nebyly dostatečně respektovány ani jejich individuální emoční potřeby.

Při ranních hrách měly děti pouze částečně prostor pro spolupráci a svobodné rozhodování při volbě her a aktivit, jelikož ranní činnosti některých tříd byly zaměřeny převážně na rozvoj tvořivosti a výtvarné ztvárnění daného tématu. Ve všech třídách však měly děti dostatečný prostor pro spontánní aktivity. Didakticky zacílené činnosti probíhaly v některých třídách účelně zvolenou frontální formou nebo individuálně, byla zde zařazována i práce ve dvojicích při kooperativních aktivitách. Vzdělávací nabídka těchto tříd byla promyšlená a vykazovala znaky prožitkového učení. V dopoledním vzdělávacím bloku pracovaly tyto učitelky s didaktickými pomůckami pro rozvoj logického myšlení, zrakového vnímání, předčtenářské a předmatematické gramotnosti. Pestrá nabídka poutavých činností působila na všechny smysly dětí a přirozeně je tak vedla k tvořivosti, rozvoji fantazie, umožňovala jim experimentovat, objevovat a volit vlastní postupy. Výrazným prvkem prolínajícím celým vzděláváním byl cílený rozvoj přírodovědné gramotnosti. Děti měly dostatek příležitostí k přirozenému i zprostředkovanému poznávání přírody, a to prostřednictvím pozorování, zkoumání, manipulací s různými materiály a přírodními, vyhledáváním v encyklopediích a knihách. Řízené činnosti ostatních tříd byly vedeny většinou frontální formou s převahou verbálního projevu učitelů s průběžným zařazováním básniček s pohybem nebo pohybovou hrou. K tématu v těchto třídách chyběly názorné pomůcky, které by podpořily snadnější pochopení obsahu vzdělávání, a to i s ohledem na přítomnost dětí s odlišným mateřským jazykem. Metodická podpora poskytovaná ředitelkou školy učitelkám, které mají ve třídě děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka, byla v praxi patrná jen v omezené míře.

Podpora tělesné zdatnosti a pohybového rozvoje dětí probíhala formou pohybových her a relaxačních chvil, realizací tematických vycházek po okolí či pobytem na školní zahradě. Všechny třídy mateřské školy jsou zapojeny do projektu Se Sokolem do života, který je zaměřen na rozvoj pohybových dovedností dětí předškolního věku. Preventivní pohybové aktivity však nejsou pevnou součástí denního programu všech tříd mateřské školy, probíhají zpravidla jednou týdně formou velkého cvičení. V průběhu školního roku mají děti možnost absolvovat kurz bruslení. Rozvoj pohybových dovedností dětí je podporován

rovněž nadstandardní vzdělávací aktivitou, formou tanečního kroužku, realizované ho v odpoledním režimu dne, vedeného externím lektorem.

Během vzdělávání poskytovali pouze někteří pedagogové dětem srozumitelnou zpětnou vazbu, povzbuzovali je, oceňovali jejich výkony, cílené zhodnocení ukončeného vzdělávacího bloku či formativní hodnocení vystihující individuální pokrok jednotlivců nebo sebehodnocení dětí bylo zaznamenáno rovněž ojediněle.

Učitelky uplatňovaly ve vztahu k dětem převážně empatický a podporující přístup, u nově přijatých dětí probíhala adaptace na nové prostředí školy. Vzdělávací nabídka byla vhodně přizpůsobena jejich schopnostem a dovednostem, respektovala jejich individuální potřeby. S dětmi před nástupem k povinné školní docházce včetně dětí s povoleným odkladem povinné školní docházky, jsou realizovány aktivity v rámci stimulačního programu Maxík. Jeho náplní jsou drobné úkoly zaměřené na zvládání nároků základní školy např. zdokonalování grafomotorických dovedností, jemné motoriky, stimulace smyslového vnímání, pozornosti, procvičování prostorové a pravolevé orientace. Při jeho realizaci je však potřeba upravit časovou dotaci ve prospěch dětí tak, aby nebylo zasahováno do průběhu pobytu venku, ani klidových činností těchto dětí.

Škola klade důraz na zdravý životní styl, k němuž přispívá rovněž vytváření žádoucích stravovacích návyků. Děti měly možnost ovlivnit velikost své porce, obsluhovaly se převážně samostatně, v některých třídách si samy mazaly pečivo pomazánkou. Pitný režim byl zajištěn v průběhu celého dne, děti jej využívaly v různé míře samostatně nebo za pomoci učitelek. Při odpoledním klidu byla respektována individuální potřeba spánku dětí jen částečně, v některých třídách neměly děti s nižší potřebou spánku možnost vstát a věnovat se klidovým činnostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Evaluační systém třídního plánování je ve ŠVP PV nastaven, avšak v praxi není zcela funkční. Evaluační výstupy odrážejí spíše průběh pedagogického procesu, pouze ojediněle se však pedagogové zaměřují na analýzu uplatňovaných metod a forem či důsledné stanovování dalších pedagogických postupů při vzdělávání dětí. Zejména vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka není cíleně plánováno ani dostatečně vyhodnocováno.

Záměry v oblasti rozvoje řečových schopností a jazykových dovedností se v některých třídách dařilo naplňovat pravidelným zařazováním dechových cvičení, cílené preventivní logopedické chvílky nebyly v průběhu inspekční činnosti zaznamenány. Účinnost péče o rozvoj komunikačních schopností dětí je podpořena spoluprací s klinickou logopedkou, v případě potřeby je zákonným zástupcům dětí doporučována individuální logopedická intervence.

Zavedený způsob pedagogické diagnostiky dává učitelkám možnost sledovat pokroky dětí v jednotlivých oblastech vývoje a reagovat na jejich aktuální potřeby, avšak využívání takto získaných informací při plánování a realizaci diferencované vzdělávací nabídky nebylo ve všech třídách zcela patrné. Učitelky mají ve svých třídách založena diagnostická i sběrná portfolia dětí obsahující kresby a grafomotorická cvičení. Plnohodnotné využívání jejich obsahu např. při individuální práci s dítětem či konzultacích se zákonnými zástupci dětí není zatím uplatňováno v plné šíři.

Partnerská komunikace napomáhá budování otevřených vztahů mezi školou a rodiči, vede ke vzájemné důvěře a spolupráci. O průběhu a výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci

děti informování neformálně při každodenním osobním kontaktu, na třídních schůzkách i při individuálních konzultacích. Škola rovněž zjišťuje jejich postoje ke kvalitě poskytovaného vzdělávání formou dotazníků.

Úzká spolupráce mateřské školy s blízkou základní školou přispívá k plynulému přechodu dětí na vyšší stupeň vzdělávání. Efektivně je nastavená také spolupráce se zřizovatelem a dalšími organizacemi, což pozitivně ovlivňuje činnost školy a napomáhá k aktivní účasti dětí na společenském životě města i k rozvoji přírodovědné gramotnosti.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně na vedoucí pracovní pozici ředitelky školy.
- V součinnosti se zřizovatelem jsou postupně zkvalitňovány materiální podmínky pro vzdělávání průběžnou modernizací a vybavením vnitřních i vnějších prostor mateřské školy.
- Ke zhoršení došlo v oblasti řízení mateřské školy a částečně i v úrovni poskytovaného předškolního vzdělávání.

Silné stránky

- Efektivně nastavená spolupráce s blízkou základní školou i s dalšími partnery školy pozitivně ovlivňuje činnost mateřské školy a napomáhá k aktivní účasti dětí na společenském životě města.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V koncepčních záměrech nejsou dostatečně identifikovány strategie dalšího rozvoje mateřské školy.
- Kontrolní a hospitační činnost ředitelky školy není zatím důsledně zacílena na všechny oblasti předškolního vzdělávání. Ředitelka školy nepřijímá účinná opatření a následnou kontrolou si neověřuje míru jejich plnění.
- V mateřské škole nejsou dosud zavedeny vzájemné hospitace všech pedagogů za účelem inspirace, odborné zpětné vazby a výměny zkušeností s cílem dalšího profesního růstu pedagogických pracovníků.
- Sebereflexe některých učitelek se důsledně nezaměřuje na analýzu metod a forem aplikovaných při vzdělávání a nestanovuje další pedagogické postupy.
- Realizace četných doplňkových vzdělávacích aktivit deklarovaných ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání narušuje režim dne, plynulost vzdělávacího procesu i provázanost realizovaných tematických celků.
- Méně časté zařazování zdravotně preventivních aktivit a preventivně logopedických aktivit do vzdělávacího procesu.
- Převažující samostatná práce nebo frontální forma vzdělávání při didakticky zacílených činnostech s absencí zařazování činností v menších skupinách nebo kooperativních aktivit.
- Zavedený systém diferenciací činností bez důsledné provázanosti s pedagogickou diagnostikou není zcela v souladu s individuálními vzdělávacími potřebami každého dítěte.

- Nesystematická a nedostatečně účinná podpora dětí s odlišným mateřským jazykem.
- Nedůsledné vedení dětí k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.
- Nerespektování individuální potřeby aktivity a odpočinku v některých třídách mateřské školy, dětem s nižší potřebou relaxace nebyly nabízeny jiné klidové činnosti ve třídě.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Při zpracování koncepčních záměrů školy neopomíjet stanovovat konkrétní kroky potřebné k dosažení cílů a pravidelně vyhodnocovat jejich naplňování.
- Zkvalitnit systém kontrolní činnosti ředitelky školy, důsledněji vyhodnocovat pedagogickou práci ve všech oblastech předškolního vzdělávání, přijímat účinná opatření a následnou kontrolou si ověřovat míru jejich plnění. Zjištění z kontrolní a hospitační činnosti projednávat na jednáních pedagogické rady.
- Rozvíjet profesní kompetence všech učitelek prostřednictvím důslednějšího vyhodnocování účinnosti aplikovaných forem vzdělávání a stanovování pedagogických přístupů při evaluaci realizovaných tematických celků. Zavést vzájemné hospitace mezi pedagogy s cílem sdílení nápadů, námětů a získávání inspirace.
- Promyslet a upravit organizaci i časovou dotaci všech doplňkových vzdělávacích aktivit ve prospěch dětí tak, aby nezasahovaly do průběhu vzdělávání, pobytu venku ani klidových činností. Klidové činnosti dětí realizovat s ohledem na jejich psychohygienu, individuální potřebu spánku a odpočinku.
- Zefektivnit vzdělávací proces některých tříd četnějším zařazováním kooperativních činností dětí ve flexibilních skupinách, podporovat jejich iniciativu zařazováním aktivit podporujících objevování, experimentování a řešení problémů.
- Do vzdělávacího procesu pravidelně začleňovat několikrát v týdnu řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity i preventivní logopedické aktivity jako běžnou součást portfolia pedagogických dovedností.
- Systematicky vést děti k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji. Portfolia dětí využívat při individuální práci s nimi v rámci uplatňování formativního hodnocení, prvky formativního hodnocení zařazovat průběžně do všech vzdělávacích činností.
- Pedagogickou diagnostiku cíleně využívat ke stanovování dílčích kroků při plánování pedagogického procesu a následně k diferencované vzdělávací nabídce.
- Systematicky začleňovat děti s odlišným mateřským jazykem do vzdělávacího procesu, cíleně plánovat a individualizovat vzdělávací nabídku a průběžně vyhodnocovat jejich vzdělávací výsledky.
- Vzdělávací proces v některých třídách obohatit četnějším využíváním dostupné interaktivní techniky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování do funkce ředitelky Mateřské školy Prostějov, Smetanova ul. 24, příspěvkové organizace, ze dne 27. 10. 2021
2. Inspekční zpráva čj. ČŠIM-569/15-M, ze dne 20. 5. 2015
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Jaro, léto, podzim, zima, na Smetance je vždy prima“, čj. Smet/48/2022, s platností od 1. 9. 2022
4. Školní řád mateřské školy, čj. Smet/ 49/2022, s účinností od 1. 9. 2022
5. Směrnice pro řešení stížností, s účinností od 1. 9. 2021
6. Vnitřní řád školní jídelny včetně příloh 1 – 4, ze dne 1. 10. 2022
7. Vlastní hodnocení školy 2021/2022 včetně příloh Hodnocení zájmových aktivit a hodnocení tříd, ze dne 1. 9. 2022
8. Minimální preventivní program pro MŠ pro školní rok 2022/2023, platný od 1. 9. 2022
9. Roční plán 2022/2023 (Plán pedagogických rad a provozních porad, Plán kontrolní a hospitační činnosti), ze dne 15. 9. 2022
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na období školního roku 2021/2022 a školního roku 2022/2023, ze dne 25. 8. 2021
11. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti vedení školy, školní rok 2021/2022
12. Podklady pro uvádějící učitelku – záznamový deník včetně záznamů z následových hospitačních začínajících učitelky, školní rok 2022/2023
13. Záznamy z jednání pedagogické rady a provozních porad, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
14. Školní matrika, školní rok 2022/2023
15. Třídní vzdělávací programy, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
16. Evaluační materiály třídy a školy, školní rok 2021/2022
17. Přehledy docházky dětí, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
18. Pedagogická diagnostika a portfolia dětí, školní rok 2022/2023
19. Záznamy z třídních schůzek včetně prezenčních listin všech tříd, ze dne 13. a 14. 9. 2022
20. Doklady související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání a školských služeb, školní rok 2021/2022 a 2022/2023

21. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2021 a Finanční vypořádání dotací poskytnutých v roce 2021 ze státního rozpočtu a z rozpočtu Olomouckého kraje ze dne 11. 1. 2022
22. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu inspekční činnosti (doklady o dosaženém vzdělání a odborné kvalifikaci)
23. Doklady související se zabezpečením školního stravování ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ester Šturmová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Opletalová, školní inspektorka

Mgr. Bc. Ladislava Špalková,
školní inspektorka

Ing. Eva Stachová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.